

Návrh na aktualizáciu Štátneho programu sanácie environmentálnych zát'aží (2022 – 2027)“.

Sekcia geológie a prírodných zdrojov predkladá na schválenie nelegislatívny, iniciatívny materiál s názvom „Návrh na aktualizáciu Štátneho programu sanácie environmentálnych zát'aží (2022 – 2027)“.

Štátny program sanácie environmentálnych zát'aží (2022 – 2027) (ďalej len „ŠPS EZ“) predstavuje podľa § 20a ods. 4 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov základný dokument pre problematiku environmentálnych zát'aží. Vypracúva a aktualizuje ho Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) na základe údajov a informácií z Informačného systému environmentálnych zát'aží. Cieľom ŠPS EZ je stanoviť rámcové úlohy na postupné znižovanie negatívnych vplyvov environmentálnych zát'aží na zdravie človeka a životné prostredie.

ŠPS EZ bol prijatý Uznesením vlády Slovenskej republiky (ďalej len „uznesenie vlády SR“) č. 320 z 11. mája 2022 (ďalej len „uznesenie vlády SR“). Uznesenie vlády SR ukladá v bode B.7 „na úrovni Ministerstva životného prostredia SR priebežne aktualizovať zoznamy environmentálnych zát'aží odporúčaných v programe na riešenie“.

Predmetom návrhu aktualizácie v zmysle citovaného uznesenia vlády SR je doplnenie zoznamu lokalít navrhnutých na geologický prieskum vrátane analýzy rizika, príp. štúdie uskutočniteľnosti (Tabuľka 36 v ŠPS EZ). Podrobný geologický prieskum životného prostredia podľa zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov je potrebné vykonať na lokalitách z dôvodu overenia stupňa znečistenia geologického prostredia a navrhnutia optimálnych postupov na zmiernenie alebo zamedzenie ich negatívnych vplyvov na toto prostredie. Overujú sa zistené geologické činitele a ich vplyv na životné prostredie, overuje sa environmentálna zát'až, zisťuje sa miera, rozsah, šírenie, vývoj a zmeny znečistenia spôsobené činnosťou človeka alebo environmentálnou zát'ažou, identifikujú a charakterizujú sa všetky znečisťujúce látky, hodnotia sa riziká vplyvu znečistenia spôsobeného činnosťou človeka alebo environmentálnej zát'aže na ľudské zdravie a životné prostredie, spracúvajú sa geologické podklady na optimálne postupy na odstránenie, zníženie alebo obmedzenie negatívnych vplyvov znečistenia spôsobeného činnosťou človeka alebo environmentálnej zát'aže na ľudské zdravie a životné prostredie. Návrh sa týka 30 lokalít s poradovým číslom 104 až 133. Tabuľka 36 tvorí Prílohu 1 materiálu.

V Tabuľke 26 v ŠPS EZ – Lokality s EZ odporúčané na sanáciu sú doplnené štyri lokality (poradové číslo 108. až 111.) na základe žiadosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktoré je uznesením vlády SR č. 288 zo 7. júna 2023 určené ako príslušné ministerstvo na úseku environmentálnej zát'aže podľa § 5 ods. 7 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej zát'aže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 409/2011 Z. z.“). Zdroje financovania sanácií environmentálnych zát'aží navrhovaných do pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky budú zabezpečené z európskych fondov v súlade s uvedeným uznesením vlády SR. Prioritne budú čerpané finančné zdroje z európskych fondov v rámci Programu Slovensko (2021 - 2027) (ďalej len „P Slovensko“) v závislosti od disponibilných zdrojov. Tabuľka 26 tvorí Prílohu 2 materiálu.

V Tabuľke 35 v ŠPS EZ – Lokality, na ktorých boli zastavené konania o určení povinnej osoby, ale nebolo vydané uznesenie vlády SR s určením príslušného ministerstva sú doplnené tri lokality, a to s poradovým číslom 18. až 20. Zároveň bola tabuľka upravená tak, že z nej boli

vymazané lokality, na ktorých už bolo určené príslušné ministerstvo. Tabuľku 35 je potrebné upraviť a aktualizovať z dôvodu realizovaných zmien. Tabuľka 35 tvorí Prílohu 3 materiálu.

Prijatím zákona č. 409/2011 Z. z. bola splnená podmienka na čerpanie finančných prostriedkov z Kohézneho fondu na riešenie problematiky environmentálnych záťaží. Na súčasné programové obdobie to umožňuje P Slovensko. Problematika riešenia environmentálnych záťaží patrí pod Špecifický cieľ: RSO2.7. Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach a zníženie všetkých foriem znečistenia (KF), Opatrenie: 2.7.7. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží. Kohézny fond: alokácia spolu 239 118 586 eur.

Ďalšou podmienkou čerpania finančných prostriedkov na riešenie problematiky prioritných environmentálnych záťaží prostredníctvom P Slovensko je súlad so ŠPS EZ, to znamená, že v rámci P Slovensko sú na financovanie oprávnené len tie lokality, ktoré sú definované v ŠPS EZ.

Zaradenie lokalít uvedených v Prílohe 1 do ŠPS EZ umožní prostredníctvom P Slovensko získať na základe podrobného geologického prieskumu životného prostredia relevantné informácie o každej sledovanej lokalite z hľadiska druhu a rozsahu znečisťujúcich látok horninového prostredia, podzemnej vody a pôdy a v prípade potreby zabezpečiť následnú sanáciu environmentálnych záťaží.